

Stan i ruch naturalny ludności w województwie warmińsko-mazurskim w 2018 r.

 0,3%

Liczba ludności
województwa zmniejszyła
się

Rok 2018 był ósmym z kolei, w którym odnotowano zmniejszenie liczby mieszkańców województwa. Było to spowodowane ujemnym przyrostem naturalnym, jak i ubytkiem migracyjnym ludności województwa (ujemne saldo migracji).

Województwo warmińsko-mazurskie w końcu 2018 r. zamieszkiwało 1 429,0 tys. mieszkańców, co stanowiło 3,7% ludności kraju (12 lokata). Liczba ludności w 2018 r. w porównaniu do roku poprzedniego zmniejszyła się o 5,0 tys. Średnioroczne tempo ubytku ludności w województwie wyniosło 35 osób, w kraju 6 osób na 10 tysięcy mieszkańców.

Tablica 1. Zmiany w liczbie ludności
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2017	2018	2010	2017	2018	2017	2018
	w liczbach bezwzględnych			w procentach			rok poprzedni=100	
OGÓŁEM	1 453 782	1 433 945	1 428 983	100,0	100,0	100,0	99,8	99,7
mężczyźni	712 260	701 585	698 982	49,0	48,9	48,9	99,8	99,6
kobiety	741 522	732 360	730 001	51,0	51,1	51,1	99,9	99,7
Z ogółem w wieku:								
przedprodukcyjnym	290 117	263 322	261 737	20,0	18,4	18,3	99,6	99,4
0– 2 lata	49 309	40 764	41 192	3,4	2,8	2,9	101,5	101,0
3– 6	59 826	57 052	55 164	4,1	4,0	3,9	97,4	96,7
7–12	89 935	93 890	94 471	6,2	6,5	6,6	101,4	100,6
13–15	52 321	42 091	42 166	3,6	2,9	3,0	98,1	100,2
16–17	38 726	29 525	28 744	2,7	2,1	2,0	97,9	97,4
produkcyjnym	950 669	896 373	884 335	65,4	62,5	61,9	98,8	98,7
mobilnym ^a	591 189	563 573	554 736	40,7	39,3	38,8	98,8	98,4
niemobilnym ^b	359 480	332 800	329 599	24,7	23,2	23,1	98,9	99,0

Rok 2018 był kolejnym, w którym zwiększyła się liczba dzieci w wieku 0–2 lata, 7–12 lat i 13–15 lat oraz osób starszych w wieku 60 lat i więcej

Tablica 1. Zmiany w liczbie ludności (dok.)

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2017	2018	2010	2017	2018	2017	2018
	w liczbach bezwzględnych			w procentach			rok poprzedni=100	
poprodukcyjnym	212 996	274 250	282 911	14,7	19,1	19,8	103,5	103,2
Z liczby ogółem:								
24 lata i mniej	446 059	384 060	377 068	30,7	27,2	26,4	98,4	98,2
60 lat i więcej	290 117	323 708	333 364	20,0	21,8	23,3	103,3	103,0
Kobiety w wieku 15–49 lat	364 386	339 405	335 464	25,1	23,9	23,5	99,0	98,8

a Kobiety i mężczyźni w wieku 18–44 lata. b Kobiety w wieku 45–59 lat, mężczyźni w wieku 45–64 lata.

Gęstość zaludnienia wynosiła 59 osób na 1 km² i była ponad dwukrotnie niższa niż średnia krajowa (123 osoby/km²). W miastach przeciętnie mieszkało 1 410 osób/km², a na wsi 25 osób/km².

W regionie zmniejszyła się zarówno liczba mieszkańców miast jak i wsi, w Polsce natomiast ubytek ludności odnotowano wśród mieszkańców miast. Na koniec 2018 r. w miastach mieszkało 843,0 tys. osób (o 3,5 tys. mniej niż w 2017 r.). Liczba mieszkańców wsi wyniosła 586,0 tys. i była o 1,5 tys. osób mniejsza niż rok wcześniej. Miasta skupiały 59,0% mieszkańców regionu (wskaźnik urbanizacji). W kraju wskaźnik ten wyniósł 60,1%.

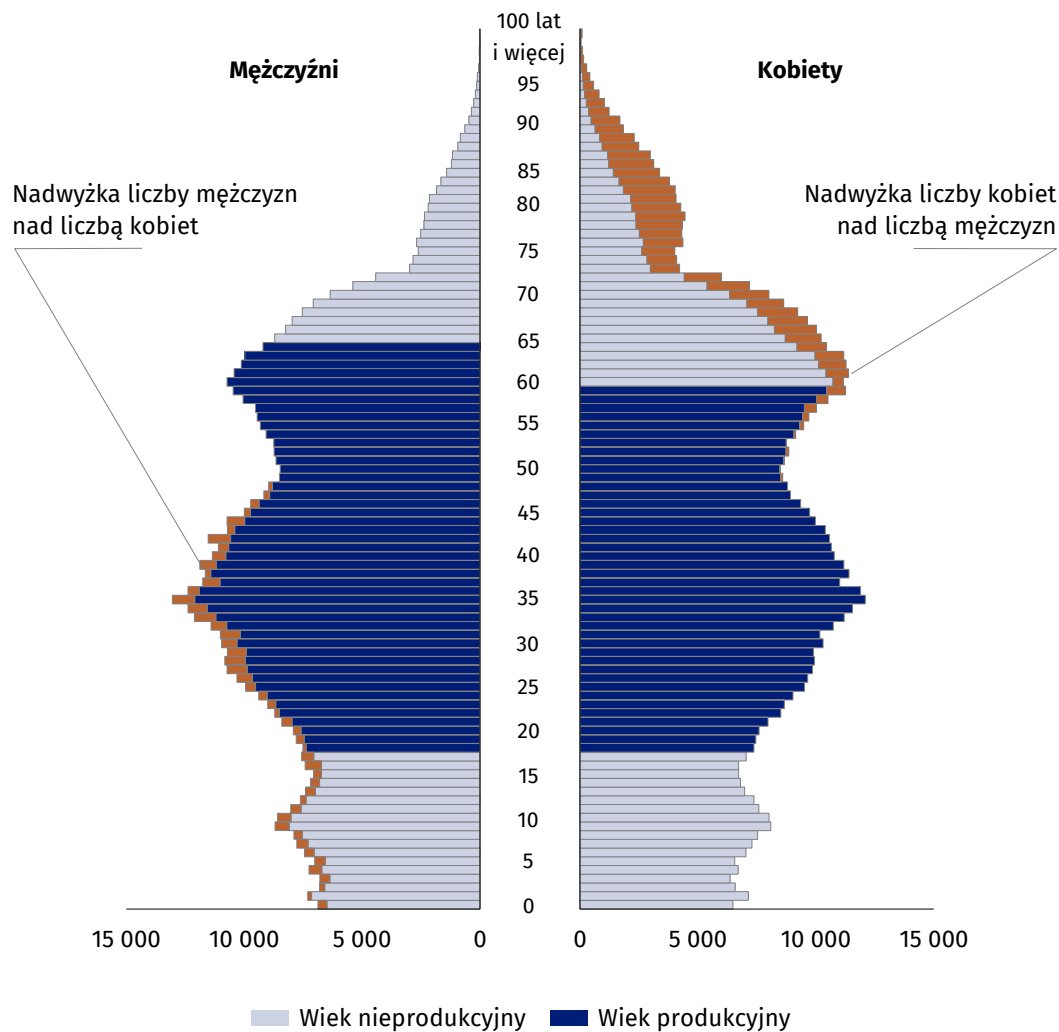
W 2018 r. liczba kobiet była o 2,4 tys. niższa niż rok wcześniej, nie zmienił się udział kobiet w ogólnej liczbie ludności i w 2018 r. tak samo jak w 2017 r. wyniósł 51,1%. Populacja kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat) zmniejszyła się o 1,2%. Coraz mniejsza liczba kobiet w wieku rozrodczym może mieć w przyszłości negatywny wpływ na liczbę urodzeń.

Przewagę liczebną kobiet odzwierciedla współczynnik feminizacji, liczony jako relacja liczby kobiet przypadających na 100 mężczyzn, który wyniósł w województwie 104, w kraju 107. W podziale na miasta i wieś był on zróżnicowany. W miastach na 100 mężczyzn przypadło 110 kobiet, natomiast na wsi 97.

Pod względem gęstości zaludnienia województwo plasowało się na przedostatniej pozycji w kraju, po podlaskim

Rok 2018 to kolejny rok, w którym populacja kobiet w wieku rozrodczym zmniejszyła się

Wykres 1. Ludność według płci i wieku w 2018 r.
Stan w dniu 31 XII

Proces starzenia się ludności w województwie pogłębił się, o czym świadczy rosnąca wartość mediany wieku. Mediana wieku (wiek środkowy) oznacza, że połowa ludności danego wieku jeszcze nie osiągnęła, a połowa już go przekroczyła. Na koniec 2018 r. wiek środkowy mieszkańca województwa wyniósł 40,3 lat i w porównaniu z 2010 r. wzrósł o prawie 4 lata. Mężczyźni byli młodsi (38,7 lat), natomiast kobiety starsze (41,9 lat). W miejscowościach wiejskich ludność była młodsza niż w miastach (wiek środkowy na wsi wyniósł 38,3 lat, a w miastach 41,6 lat).

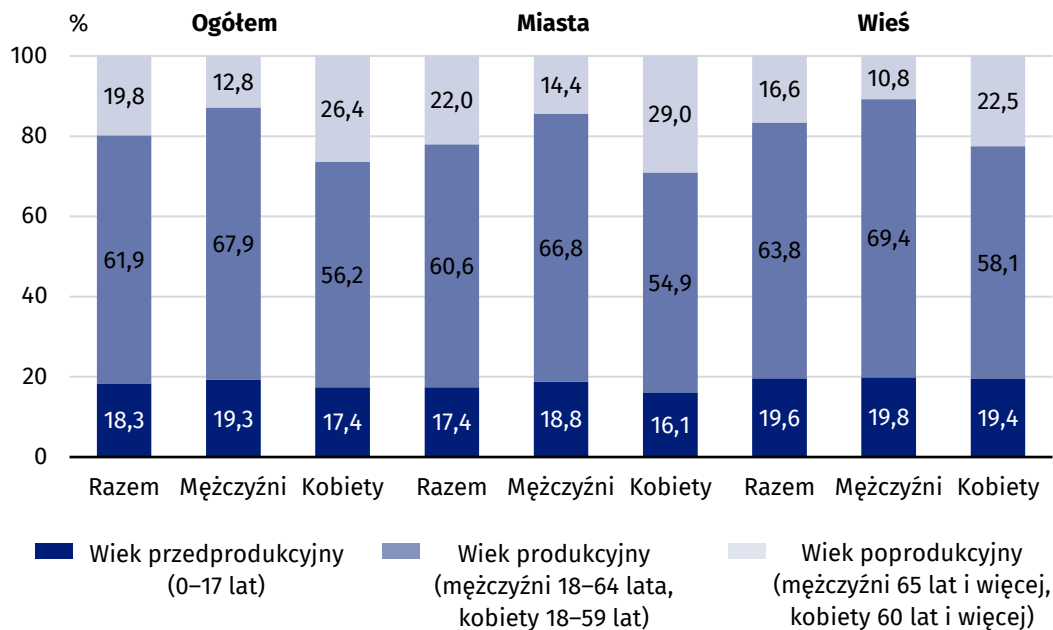
W 2018 r., w porównaniu do 2017 r., zmniejszyła się zarówno liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (o 0,6%), jak i produkcyjnym (o 1,3%). Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem w tym okresie obniżył się o 0,1 p. proc. i wyniósł 18,3%.

W dalszym ciągu zwiększała się liczba ludności w wieku poprodukcyjnym (w porównaniu do 2017 r. o 3,2%). Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej populacji województwa zwiększył się z 19,1% w 2017 r. do 19,8% w 2018 r.

Mieszkańcy województwa są coraz starsi. Mediana wieku mieszkańców miast była wyższa niż wsi

Wykres 2. Ludność według ekonomicznych grup wieku w 2018 r.

Stan w dniu 31 XII

Udział ludności w wieku produkcyjnym w 2018 r. w ogólnej liczbie mieszkańców regionu wynosił 61,9% i zmniejszył się o 0,6 p. proc. w stosunku do stanu sprzed roku. Odsetek ludności zarówno w wieku produkcyjnym mobilnym, jak i niemobilnym w tym okresie zmniejszył się o 0,5 p. proc. i 0,1 p. proc.

Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku przedstawiała się odmiennie zarówno dla mężczyzn i kobiet, jak i dla mieszkańców miast i wsi. W wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym większy był udział mężczyzn (odpowiednio 19,3% i 67,9% mężczyzn, wobec 17,4% i 56,2% kobiety), a w wieku poprodukcyjnym ponad dwukrotnie większy kobiet (26,4% kobiety, 12,8% mężczyźni). Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym na wsi wynosił 19,6%, a w wieku poprodukcyjnym 16,6%, wobec odpowiednio 17,4% i 22,0% w miastach.

Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (współczynnik obciążenia demograficznego) wzrósł z 60,0 w 2017 r. do 61,6 w 2018 r. (w Polsce w 2018 r. wyniósł 65,1, a przed rokiem 63,4). W regionie był różny wśród mieszkańców miast i wsi i wyniósł odpowiednio 65,1 i 56,8.

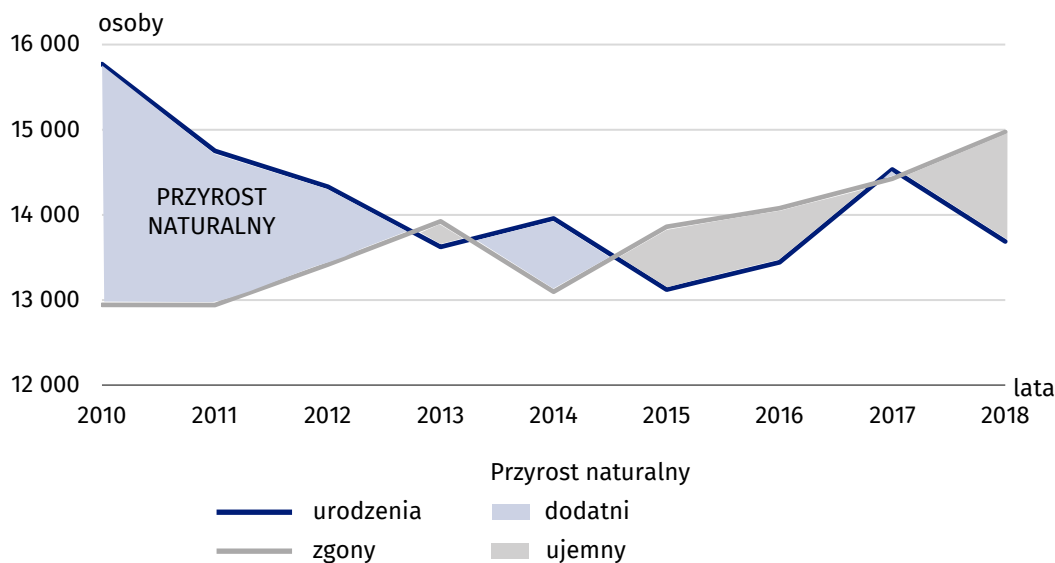
W województwie warmińsko-mazurskim w 2018 r. w porównaniu do 2017 r. zmniejszyła się liczba zawieranych małżeństw. W Urzędach Stanu Cywilnego zawarto 6 696 nowych związków małżeńskich, w tym 57,4% to małżeństwa zawarte w miastach. W porównaniu do roku poprzedniego ich liczba zmniejszyła się o 2,0%. Liczba zawieranych małżeństw w 2018 r. w porównaniu do 2017 r. była mniejsza zarówno w miastach jak i na wsi odpowiednio o 2,9% i o 0,8%. Na 1000 ludności w 2018 r. przypadło 4,68 nowo zawartych małżeństw (w kraju 5,01), przy czym nieco więcej na wsi (4,87) niż w miastach (4,55).

W 2018 r. odnotowano w województwie ujemny przyrost naturalny, co oznacza, że liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń. Różnica między liczbą urodzeń i zgonów wyniosła w 2018 r. -1 286 osób, a w 2017 r. 110 osób. Wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 ludności zmienił się z 0,08 w 2017 r. do -0,90 w 2018 r. (w Polsce w tym okresie wyniósł odpowiednio -0,02 i -0,68). W miastach kształtował się na poziomie -0,57, wobec -1,37 na obszarach wiejskich.

W 2018 r. zwiększył się współczynnik obciążenia demograficznego

W 2018 r. notowano ujemny przyrost naturalny, podczas gdy rok wcześniej był dodatni

Wykres 3. Ruch naturalny ludności

W 2018 r. zarejestrowano 13 687 urodzeń żywych, o 5,8% mniej niż rok wcześniej. Wśród noworodków 51,4% stanowili chłopcy. Współczynnik urodzeń żywych na 1000 ludności w 2018 r. wyniósł 9,56 (w kraju 10,11), wobec 10,13 w 2017 r. W miastach był wyższy niż na wsi i wyniósł odpowiednio 9,94 i 9,02.

W 2018 r. liczba urodzeń obniżyła się

W omawianym okresie liczba zgonów zwiększyła się o 3,8% i wyniosła 14 973. Częściej umierali mężczyźni – 53,6% zgonów ogółem. Obserwowana struktura zgonów według płci świadczy o nadumieralności mężczyzn. Współczynnik natężenia zgonów, przedstawiający liczbę zgonów na 1000 mieszkańców w porównaniu do 2017 r. zwiększył się i wyniósł odpowiednio 10,46, wobec 10,05 (w kraju 10,78 w 2018 r., wobec 10,48 w 2017 r.). Wartość wskaźnika dla miast ukształtowała się na poziomie 10,51, natomiast dla wsi 10,39.

W 2018 r. w porównaniu do roku poprzedniego liczba zgonów niemowląt zmniejszyła się o 3 dzieci. Umieralność niemowląt w województwie była wyższa niż w kraju. Współczynnik zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych w regionie wyniósł 4,24, wobec 3,85 w Polsce.

Powyższe zmiany w liczbie urodzeń i zgonów wpłynęły na obniżenie wskaźnika dynamiki demograficznej w porównaniu z 2017 r. W 2018 r. na 1 zgon przypadało 0,914 urodzeń (na wsi 0,868, a w miastach 0,946), natomiast przed rokiem 1,008. W kraju wskaźnik ten był nieco niższy niż w regionie i wyniósł 0,937.

Ważnym czynnikiem decydującym o tempie przyrostu lub spadku liczby ludności, a także o jej rozmieszczeniu w regionie, są migracje. W 2018 r. w wyniku migracji liczba mieszkańców województwa zmniejszyła się o 3 504 osoby (z tego o 1 927 kobiet i 1 577 mężczyzn). Saldo migracji stałej zarówno w miastach jak i na wsi było ujemne i wyniosło odpowiednio -2 283 oraz -1 221 osób. Na pobyt stały zameldowały się 18 354 osoby, w tym 560 z zagranicy. Wśród ludności napływowej przeważały kobiety (52,6%) oraz osiedlający się w miastach (53,5%). Wymeldowało się natomiast 21 858 mieszkańców, w tym 667 za granicę. Z województwa częściej wyjeżdżały kobiety (53,0%) oraz osoby zamieszkałe w miastach (55,4%). Saldo migracji zagranicznej było ujemne i wyniosło -107 osób.

W wyniku migracji zmniejszyła się liczba mieszkańców. Saldo migracji stałej było ujemne zarówno w miastach jak i na wsi

Wśród osób zameldowanych i wymeldowanych zdecydowana większość, tj. 13 831 osób zmieniły miejsce zamieszkania w ramach województwa. Z innych województw przybyło do warmińsko-mazurskiego 3 963 osób, a wyprowadziło się 7 360 osób.

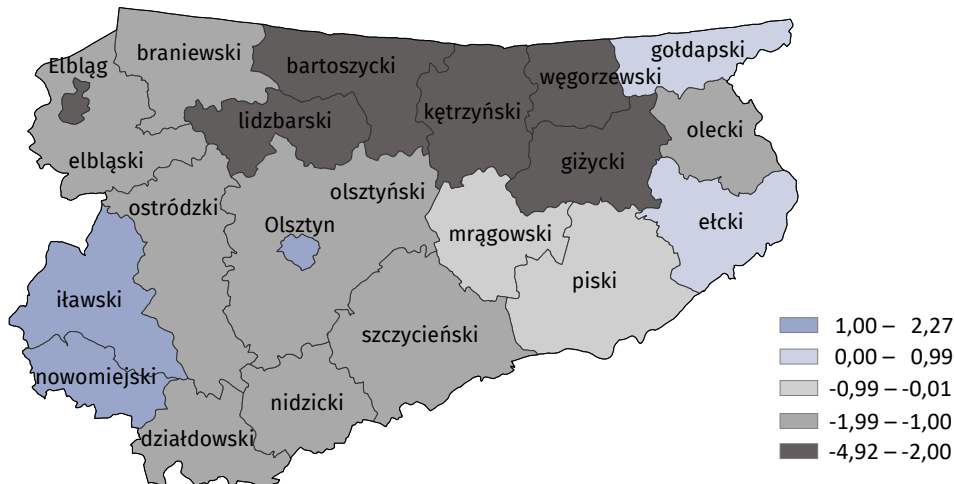
Ogólne saldo migracji stałych (wewnętrznych i zagranicznych) w 2018 r. w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosło -2,45. Saldo migracji zagranicznych było ujemne w województwie i wyniosło -0,07‰, natomiast w Polsce dodatnie i wyniosło 0,09‰.

Tablica 2. Ruch naturalny ludności w 2018 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Matżeństwa	Urodzenia	Zgony		Przyrost naturalny	Współczynnik dynamiki demograficznej
			ogółem	w tym niemowląt		
			na 1000 ludności			
Województwo	4,68	9,56	10,46	4,24	-0,90	0,914
Podregion elbląski	4,80	9,66	10,84	4,51	-1,17	0,892
Powiaty:						
braniewski	4,48	9,13	10,38	-	-1,25	0,879
działdowski	5,11	9,71	11,56	10,99	-1,84	0,840
elbląski	4,35	8,88	10,65	3,91	-1,77	0,834
iławski	5,04	11,19	9,50	0,96	1,69	1,178
nowomiejski	5,20	11,48	10,36	5,94	1,11	1,107
ostródzki	4,66	10,12	11,46	3,77	-1,34	0,883
m. Elbląg	4,75	7,97	11,36	6,24	-3,39	0,701
Podregion etcki	4,77	9,22	10,11	3,75	-0,89	0,912
Powiaty:						
etcki	4,52	9,46	9,05	5,79	0,42	1,046
giżycki	4,61	8,89	11,01	5,94	-2,13	0,807
gotdapski	5,74	9,78	9,23	-	0,56	1,060
olecki	4,61	9,16	10,31	3,16	-1,16	0,888
piski	5,04	9,54	10,19	1,85	-0,65	0,936
węgorzewski	4,58	7,71	12,64	-	-4,92	0,610
Podregion olsztyński	4,53	9,64	10,30	4,22	-0,67	0,935
Powiaty:						
bartoszycki	4,76	9,40	11,57	5,48	-2,17	0,813
kętrzyński	4,42	7,79	11,80	-	-4,01	0,660
lidzbarski	4,30	8,28	10,73	5,80	-2,45	0,772
mragowski	4,89	9,43	9,73	4,22	-0,30	0,969
niedzicki	4,23	9,96	10,99	12,12	-1,03	0,907
olsztyński	4,85	7,95	9,52	3,01	-1,56	0,836
szczygieński	4,67	9,89	10,98	7,23	-1,09	0,901
m. Olsztyn	4,22	11,83	9,56	2,93	2,27	1,237

W województwie obserwowano przestrzenne zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego. W szesnastu powiatach (rok wcześniej w dziesięciu) był ujemny. Najniższe wartości osiągnął w powiecie węgorzewskim (-4,92), kętrzyńskim (-4,01), w Elblągu (-3,39), lidzbarskim (-2,45), bartoszyckim (-2,17) oraz w giżyckim (-2,13), a najwyższe w Olsztynie (2,27) oraz w powiatach: iławskim (1,69), nowomiejskim (1,11), gołdapskim (0,56) i etckim (0,42).

Mapa 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności według powiatów w 2018 r.

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały w 2018 r. przyjęło wartości dodatnie w dwóch powiatach: olsztyńskim (7,62) i etckim (2,29), a ujemne w 19 powiatach, w tym najniższy wskaźnik odnotowano w powiecie bartoszyckim (-7,80), braniewskim (-7,66), gołdapskim (-5,71), kętrzyńskim (-5,64), mrągowskim (-5,37), elbląskim (-5,19), lidzbarskim (-5,13) i nidzickim (-5,04).

Mapa 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności według powiatów w 2018 r.

Opracowanie merytoryczne:

Alicja Żebiałowicz
Warmińsko-Mazurski Ośrodek Badań Regionalnych
tel.: 55 230 50 63
e-mail: a.zebialowicz@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:

Agnieszka Wobolewicz
Warmińsko-Mazurski Ośrodek Badań Regionalnych
tel.: 89 524 36 16
e-mail: a.wobolewicz@stat.gov.pl

Współpraca z mediami:

Małgorzata Wilczopolska
Warmińsko-Mazurski Ośrodek Badań Regionalnych
tel.: 89 524 36 63
e-mail: m.wilczopolska@stat.gov.pl

olsztyn.stat.gov.pl

[@Olsztyn_STAT](https://twitter.com/Olsztyn_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Sytuacja demograficzna województwa warmińsko-mazurskiego w 2017 r.](#)

[Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2018 r.](#)

[Biuletyn Statystyczny Województwa Warmińsko-Mazurskiego – I kwartał 2019 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\)](#)

[Demografia](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Ludność, procesy demograficzne](#)